

Aspekty zdrowia wpływające na jakość życia

Czym są „aspekty zdrowia wpływające na jakość życia?”

Ankieta „Aspekty zdrowia wpływające na jakość życia” ma zbadać, w jaki sposób zdrowie wpływa na życie w aspektach: fizycznym, psychicznym i emocjonalnym. Biuletyn ten ma wyjaśnić wagę wyżej wymienionych aspektów oraz dlaczego lekarz, pielęgniarka czy psychoterapeuta (zwani dalej w tym biuletynie pracownikami służby zdrowia) powinni je uwzględnić w planie leczenia.

Oprócz zwykłych badań medycznych, takich jak pomiar ciśnienia krwi czy funkcji płuc, ankieta dotycząca aspektów zdrowia wpływających na jakość życia może być zastosowana dodatkowo do określania ogólnego stanu zdrowia i jego wpływu na jakość życia.

Pozwoli ona pracownikom służby zdrowia dowiedzieć się, jakiej pomocy potrzebuje pacjent i na jakie dziedziny życia codziennego stan zdrowia ma największy wpływ, tak by ustalić, jakie objawy stwarzają największe problemy.

Przykład astmy, użyty w biuletynie, pokazuje, jak aspekty zdrowia wpływające na jakość życia mogą pomóc w ustaleniu najlepszego planu leczenia obejmującego porady dotyczące zarówno zmian w nawykach, jak i w przepisywanych lekach.

Przedstawione poniżej dwie kobiety są w tym samym wieku i cierpią na te same schorzenia, lecz ich wpływ na życie jest zupełnie inny:

Maria	Hanna
Kobiety w wieku 35 lat	Kobiety w wieku 35 lat
Umiarkowana astma	Umiarkowana astma
Maria pracuje w domu na niepełnym etacie. Potrafi dostosować swoją pracę i aktywność fizyczną do schorzenia. Jest osobą ogólnie spokojną i astma jej nie przeszkadza.	Hanna pracuje w zakurzonej biurze i ma szybkie tempo pracy. Martwi się swoim zdrowiem, zwłaszcza że jest dość wygimnastykowana i lubi dużo ćwiczyć. W rezultacie astma znacznie obniża jej jakość życia.

Jeżeli lekarz zastosuje to samo leczenie u Marii i Hanny, obie mogą uzyskać podobną poprawę mierzoną za pomocą typowych testów funkcji płuc. Niemniej jednak, poprawa jakości życia u Hanny będzie większa niż ta u Marii, gdyż Hanna będzie się czuła lepiej w swojej pracy, będzie miała czas na swoje zainteresowania i będzie mniej zestresowana.

Ankieta „Aspekty zdrowia wpływające na jakość życia”

Na podstawie wypełnionej ankiety ustala się aspekty zdrowia wpływające na jakość życia. Odpowiedzi badanego pozwolą pracownikowi służby zdrowia ustalić, jakie objawy nie pozwalają na prowadzenie normalnego trybu życia oraz jakie leczenie będzie najbardziej skuteczne, by je nadal prowadzić.

©istockphoto.com/AlexRaths

Informacje dotyczące płuc

www.european-lung-foundation.org

Ankiety zawierają szereg pytań, w tym:

1. Jak oceniasz swój obecny stan zdrowia?
2. Czy problemy w obrębie klatki piersiowej wpływają na wykonywaną pracę?
3. Jaki rodzaj aktywności fizycznej powoduje u Ciebie zadyszkę?

©istockphoto.com/Mableen

Zastanówmy się, w jaki sposób mogłyby na to odpowiedzieć Hanna i Maria? W jaki sposób mogłyby się różnić ich odpowiedzi?

▶ Dlaczego aspekty zdrowia wpływające na jakość życia są tak istotne?

Zastosowanie wyników ankiety aspektów zdrowia wpływających na jakość życia ułatwia również podejmowanie wspólnych decyzji. Możliwość współdecydowania, jakie leczenie byłoby najbardziej skuteczne zwiększa zaangażowanie w zmianę stanu zdrowia. Poprawia to również samopoczucie poprzez możliwość kontrolowania postępów prowadzonego leczenia.

„Zastosowanie aspektów zdrowia wpływających na jakość życia sprawia, że dotychczasowy zwykły proces leczenia prowadzony przez lekarza przeradza się w udaną współpracę. Takie podejście zasadniczo zmienia sposób konsultacji i pozwala pacjentowi przekazać, co według niego mogłoby najlepiej sprawdzić się w danej sytuacji.”

Są to słowa profesora Davida Price'a, pulmonologa stosującego metodę badania aspektów zdrowia wpływających na jakość życia w diagnostyce i praktyce klinicznej.

▶ W jaki sposób wyniki ankiet mają zastosowanie w badaniach?

Stają się one szczególnie przydatne przy sprawdzaniu nowych metod leczenia, gdy chodzi o poprawę jakości życia pacjentów. Ta forma badań znana jest również jako ankiety PRO (patient-reported outcome).

Dla przeprowadzających badania istotne jest ustalenie, w jaki sposób nowe leczenie wpływa na pacjenta. Wyniki ankiet często znajdują zastosowanie w badaniach naukowych i pozwalają dowiedzieć się, czy opracowywane nowe leczenie będzie korzystne dla osób z określonymi schorzeniami. Niektóre metody leczenia mogą nie łagodzić niektórych objawów, ale znacznie poprawiają jakość życia - lub na odwrót.

▶ Zastosowanie ankiet PRO w badaniach nad przewlekłą obturacyjną chorobą płuc (POChP).

Powstały przy wsparciu Unii Europejskiej projekt PROactive jest dobrym przykładem rozwoju zastosowania ankiet PRO w lecznictwie. Zespół projektowy pracuje obecnie nad utworzeniem zestawu ankiet PRO, jako narzędzia rejestrującego, w jaki sposób leczenie wpływa na aktywność fizyczną osób z POChP. By udoskonalić to narzędzie, zespół współpracuje bezpośrednio z pacjentami z POChP, by poznać wpływ choroby na aktywność fizyczną.

Po zakończeniu projektu, powstanie nowe narzędzie, podobnie jak to było w ankiecie dotyczącej astmy, do badania wpływu choroby na sposób życia pacjenta. Ankietę będzie można wypełniać przy pomocy elektronicznego urządzenia podobnego do telefonu komórkowego. Pacjent będzie mógł codziennie wpisywać swoją aktywność fizyczną („Co robię?”), objawy („Jak duże odczuwam duszności czy zmęczenie?”) oraz w jaki sposób musi zareagować („Czy muszę zwolnić lub zrobić sobie przerwę?”). Dla pacjenta będzie również dostępny monitor aktywności fizycznej, pozwalający śledzić dokładnie przebieg wysiłku. Pomiar te będą wykorzystane do sprawdzenia efektywności nowego leczenia POChP. Postępy projektu można śledzić na www.proactivecopd.com.

Fundacja ELF została założona przez Europejskie Towarzystwo Chorób Płuc (ERS), aby ułatwić komunikację pomiędzy pacjentami, opinią publiczną i specjalistami ds. chorób płuc i przez to wywrzeć pozytywny wpływ na medycynę układu oddechowego. ELF zajmuje się tematyką zdrowia płuc w całej Europie i łączy czołowych europejskich ekspertów medycznych, dostarczając informacje dla pacjentów i zwiększając świadomość chorób układu oddechowego w społeczeństwie.

Powyższy materiał opracowano z pomocą profesor Elizabeth Juniper, profesora Davida Price'a i dr Fabienne Dobbels.